ETPCz o przepisach Europejskiej konwencji praw człowieka w stanie niebezpieczeństwa publicznego

Europejski Trybunał Praw Człowieka przygotował zestawienie informacji dotyczących art. 15 Europejskiej konwencji praw człowieka (Uchylenie stosowania zobowiązań w stanie niebezpieczeństwa publicznego), przy czym Trybunał zastrzega, że zestawienie nie wiąże Trybunału i nie jest wyczerpujące.

Artykuł 15. Europejskiej konwencji praw człowieka daje rządom państw, w wyjątkowych okolicznościach, możliwość podjęcia środków uchylających stosowanie zobowiązań wynikających z Konwencji w sposób tymczasowy, ograniczony i nadzorowany.

Korzystanie z tego przepisu podlega następującym warunkom proceduralnym i merytorycznym:
- na prawo do uchylenia stosowania zobowiązań można się powoływać tylko w czasie wojny lub innego niebezpieczeństwa publicznego zagrażającego życiu narodu,
- państwo może podjąć środki uchylające stosowanie zobowiązań wynikających z Konwencji w zakresie ściśle odpowiadającym wymogom sytuacji,
- środki te nie są sprzeczne z innymi zobowiązaniami wynikającymi z prawa międzynarodowego.
- niektóre prawa wynikające z Konwencji nie zezwalają na uchylenie zobowiązań: art. 15 ust. 2 zabrania jakiegokolwiek uchylenia zobowiązań w odniesieniu do prawa do życia, z wyjątkiem przypadków śmierci będących wynikiem zgodnych z prawem działań wojennych, zakazu tortur oraz nieludzkiego lub poniżającego traktowania albo karania, zakazu niewolnictwa i poddaństwa oraz zasady „Zakaz karania bez podstawy prawnej”; podobnie nie można zastosować prawa do uchylenia stosowania zobowiązań w odniesieniu do art. 1 Protokołu nr 6 do Konwencji (zniesienie kary śmierci w czasie pokoju), art. 1 Protokołu nr 13 do Konwencji (zniesienie kary śmierci we wszystkich okolicznościach) i art. 4 Protokołu nr 7 do Konwencji (Zakaz ponownego sądzenia lub karania).
- wreszcie na poziomie proceduralnym państwo korzystające z prawa do uchylenia zobowiązań musi wyczerpująco poinformować Sekretarza Generalnego Rady Europy o środkach, które podjęło i powodach ich zastosowania.

(czytaj opracowanie ETPCz w j. angielskim)

(czytaj opracowanie ETPCz w j. francuskim)